

je uprlo in je proglasilo proti Francozom „sveto vojsko.“ Tudi maročanski sultan igra prav dvojezično vlogo. Leta in leta bodejo morali Francozi še denarje in krvave žrtve prinašati, predno da bodejo v resnici svoj vpliv v Marokku utrdili.

Mirno lahko spite!

Če ste namočili perilo čez noč s pralnim izvlečkom „Ženska hvala“, izloči se vsa nesnaga sama od sebe, brž in temeljito. Hitro in lahko se opere perilo potem z milom „Schicht“ znamka „Jelen“, da postane bleščeče belo, kajti pralni izvleček „Ženska hvala“ in milo „Schicht“ belita perilo kakor sonce.

Dopisi.

Gams. (Občinske volitve). 9. majnika smo imeli občinske volitve; le zadnje dni smo se pogovarjali od teh „Straža“, po domače „Laža“ je po svoji stari navadi zopet grozno lagala. Naštela je namreč nekaj gospodov, da so ti agitirali, pa, kakor je resnica, tega ti niso storili. Vprašam tudi, v kateri kleti mariborskih posestnikov se je pilo? Niti v eni kleti! Tudi niso dobili vino, žganje itd. volilci; naj le enega kot pričo prinesejo!! Grda laž je tudi, kaj „Laža“ pravi, da že en dan poprej so fja-kerji pripeljali se za agitacijo. Nikjer in nobeden ni rekel, da kmeti urbarskega kraja ne smejo biti v občinskem odboru, to je gola laž. Celo potegnili smo se, da bi najmanj trije od urbarskega brega tudi bilo zastopanih v občini. Velepoštovani gospod Marinšek, kateri je dolga leta častno zastopal karčevinsko občino, ni nikjer obljubil, da bode klerikalno volil. Zelo grda laž je tudi, da trdijo klerikalci, da pri nas kopčijo dolgove kakor v mestu; prašajte vašo pristaša gospoda Čepļa in Ledenika; če resnico govorita, morata potrditi, da smo do sedaj v naši občini

maršikateremu, ki se ne da nikdar več nadomestiti. Kako velika je materialna škoda, dragocenosti, denar, čez 3 tisoč 3 sto vreč, od teh 24 vreč registriranih v vsaki po 800 pisem, vrednost parnika, še se dosedaj ne more ceniti. Pa kaj je ta škoda proti izgubi življenja toliko ljudi; vse drugo se da nadomestiti, ali življenje nikdar več. Upeljale so se stroge preiskave, da bi dognale vzrok katastrofe, in kakor je razvidno, bila je vzrok malomarnost častnikov in prevelika zanesljivost na moč parnika, ob enem pa vključ brezličnih opominov od drugih parnikov na ledene pečine, prenegla vožnja. To je površni popis te nepozabljive nesreče, rad bi še Vam dragi bralci manjše podatke in dogodke popisal, ali mislim, da vam je že tudi znano, in morebiti bi gospod urednik imeli premalo prostora. K sklepu Vas dragi rojaki in bralci cenjenega lista »Štajerca« srčno pozdravljam, z najsrčnejšo željo, da bi se ne bi več nobenemu parniku kakor tistemu ne, ki me bo popeljal spet med Vas v drago domovino, pripetila več enaka nesreča, ki je našla sožalje po celem svetu.

Vam udani naročnik
Ludwig Rautar, 238. Florida Str., Milwaukee Vis. Sever.
Amerika.

Johan Ketis.

Franc Ossoinik.

prav skrbno, varčno gospodarili in vsako leto je bil še precej lepi ostanek. Pa brez dvoma je, da povsod, kjer klerikalci gospodarijo, tam je leto za leto več odstotkov in kopičijo se dolgotovi, da je grdo. Vsak sme prostovoljno voliti, zakaj ne učiteljstvo? Vsak naizobraženi človek dobro ve, da najhujši sovražnik šole in posebe učiteljstva je klerikalizem, to je kaj starega. In mislite, da bodejo učitelji in učiteljice klerikalce volili? Je že veliko, če se utegnejo volitve. Oni imajo prvo nalogo, povsod v blagor šole, omke in za svoj stan voliti za napredno stran. Le taisti, katerim se možgani sušijo, kateri je judež učiteljstva in sramota celega stanu učiteljstva, le taki zamore svoj glas klerikalcu dati. Da je takih, žalibog! In kaj je to za en značaj, če učitelj en čas z napredno stranko gre, potem pa z tresočimi hlačami nečastno glas klerikalcu da. Tudi to je grda laž, kar „Laža“ trdi, da v našem občinskem odboru po večini tisti ljudje gospodarijo, ki sodelujejo pri občinskem gospodarstvu v Mariboru. Gola resnica je, da niti eden ni. S tem je dokazano, kako je to grda laž, mora tudi večinoma vse laž biti, in tako je tudi. Klerikalci so pa 9. majnika pokazali pravo omiko. Pijani so bili, da je bilo grdo in vrešali, kleli so nemarno. Za nekatere bi bilo boljše, če bi se bolj pečali za gorice, da bi tudi dobre kapljice imeli v kleti, pa ne druge poštenjake opo-
našati na grd način, tako, da je mogoče, da „boba“ v kratkem bode zapel takim svojo pesem. Hujskarije pošteni kmetje pustite raje tistim gospodom, kateri za vas čudno juho v redakciji „Gospodarja“ in „Laže“ na vašo škodo kuhajo in vi neumnosti to v vašo škodo morate jesti. Kmetje, kateri so z napredno stranko volili, lepa hvala in čast vsem, ste pokazali, da ste svobodomiselni, da imate značaja. Grdo in nemarno so klerikalci agitirali, ne samo po dnevu, tudi po noči. Najmetljivo vzamejo in po-
metajo svoj prag. Ni to zloraba cerkve, če naš kaplanček listke za glasovanje v — cerkvi piše?! Ni to grdo!? Mi držimo na cerkev, duhovniki pa ne; zakaj li vera peša?

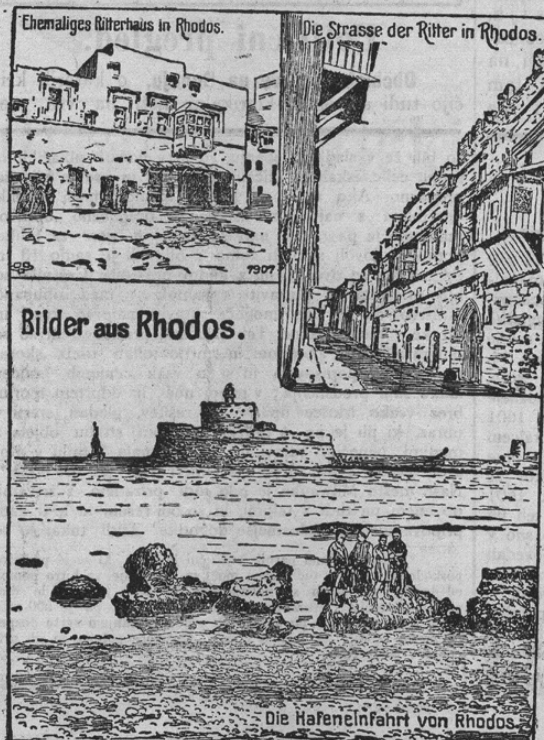
Hoče. Dragi „Štajerci!“ Prosimo za malo prostora, da popišemo našega največjega klerikalca, načelnika klerikalne posojilnice, občinskega blagajnika na papirju, ker v resnici je blagajnik Tone Vernik sam, največjega in najbogatejšega posestnika itd. Dragotina Novak. Treba bode javno povedati, kako je postal Novak bogat, kako zna z premoženjem vbojih starih ženic in svojih sester ravnati itd. Že s svojo ranjko materjo je znal tako ravnati, da je posestvo, na katerem si je najprej postavil na materine stroške lepo hišo za 7000 gold., prevzel za 7000 gold., čeprav je to jako rodovitno in največje posestvo v Hočah ter je bilo najmanj 25000 gold. vredno. Tako so bile njegove tri

sestre že ob 2 tretini dedščine... Zato je njegova mati živela, znal si jo je še pridati mu je svoj del premoženja vse kar kakor da bi ji bil že izplačal. Izplačal pa je to je bilo vse le „pro forma“, tako da se po smrti matere ni bilo treba ničesar izplačati. Zlasti ima ena njegovih sester, ki je tudi njegova sosedinja, pred Novakom pretrpeti. Začasa, ko je še njen mož živ, delal vedno zgago in prepir med njima, ju razločil in potem menda vsaj en del paženja pod svojo streho spravil. Po moževi smrti je sestro prisilil, da je svoje posestvo razprodal tako sta potem njegov zet Franc Roiko in njegova sestra zet Jernejček Frangež nekaj ljišča prav poceni nakupila. Denar, ki je bil vboja vdova skupila, pa pride itak zopet v vakovo malho, kajti on ima zdaj sestro pri sebi, dokler je še kaj cvenka. Njegove otroci pa, ki so vsi mali zadolženi posesti obilo nepreskrbljenih otrok, pa bodejo skozi prsta gledali. Denar njih poštenega vzame Novak, da bodejo njegovi sinovi laž Dunaju in v Mariboru slovensko politiko njali. Zato drži Novak vbojo ženo (sestro) bi si rada kje drugod stanovanje vzela, kakor vrag grešno dušo. Tako stoji stvar s diteljem klerikalcev v Hočah, Dragotinom Novakom. Morda povemo še kaj zanimivega o tej stvari.

Sv. Barbara v Haložah. Surovost našega župnika Vogrina že presega vse meje duhovniške olike. Dne 3. maja 1912 je kakor tiger na plen svoje žrtve ter je v odsotnosti glavarja, bivšega organista, napal njegovo soproto, ter je odvezl ključ od stanovanja in jo prabil po rokah, da je omenjena krvavela. Šamo Vas, g. župnik Vogrin, ali Vi mislite je omenjena oseba kriva madežev na spodnji obleki, in zahtevamo da nam pošljete stvar popolnoma, kadaj se bi bila katera imela nož ali ojstrino katerega predmeta, kah, kadar je snažila spodnjo obleko?! V izjavili, da ste štirji možaki v farovžu, pa bi potem bila ravnokar Vaša spodnja obleka poruščena. Mi imamo celo stvar, kar se Vas, popolnoma na jasnem in ako hočete zadevo spraviti na beli dan, tedaj smo vam razpolago; prič dovolj!

Vogrin zdaj sem in tja špencira, se liha nanjga ne ozira, ko opazi on svoj plen, takoj je tudi on pri njem, z rokami grdo jo opraska s tem imel bom dosta haska mogoče da bo njena kri, slična tam na gatah mi...

Vuj vuj Vede
Ruše. Blagor ubogim v duhu, ker pa nebeško kraljestvo! Preteklo nedeljo, 5. 11.

Od vojske.

Kakor znano, zanesli so Italijani tudi na otoke v Egejskem morju, ki so doslej last Turkov. Najprej so zasedli davni otok Rhodos. Seveda so tudi to glavno mesto zasedli. Turška posadila podala v notranje skalnatega otoka in od tam Italijanom še mnogo dela. Tudi tukaj so se boji šele pričeli. Mesto Rhodos je bilo doslej sedež turške paše in grškega nadškofa, ter šteje prebivalcev. V mestu stanujejo izključno v Judi. Kristjani stanujejo v predmestju, zemski konzuli pa v Nacchovi. Zanimajo stare zgradbe in trdnjave tega zgodnjega pomenljivega mesta. Te trdnjave so zgrajene še od viteškega reda Johanezov, so bili v letih 1310 do 1480 gospodarski otok. Še danes se vidi grbe in znamenja teh viteзов. Naša slika kaže zgornjo stran eno teh starih viteških hiš, na strani pa cesto vitezev. Spodaj vidimo nišče s trdnjavo.

Ali si se že na

„Štajerca“

naročil? Ako ne, stori to takoj.

je bil za ruske delavce eden najmenitnejših dni, kar smo jih doživeli: Obiskala nas je namreč sama „sveta“ trojica, katere imena ima „Štajerc“ zapisano v črnih bukvah, to so namreč s pasjim bičem tepeni dr. Benkovič, potem „vodja vremenskih procesij“ poslanec Pišek in zagovornik farških kuharic dr. Leskovar. Sklicali so namreč čisto na tihem shod pod firmo „jugoslovanske strokovne zveze.“ Vabili so nas delavce in delavke, na vsopreda pa je bila točka: „Slovenski kmet.“ Kako se to strinja? Že rano jutraj smo videli noblih Hlebovko špincirati po ruskem glavnem trgu, da pridobi nekaj ljudi za shod. Ali je mogoče to storila iz nekdanje gorčice ljubezni do gotovega stanu? Predsednik tega shoda je bil vsem časnikom dobro znani penzionirani, nikdar trezni kmet Luka Hleb iz Smolnika, ki je tudi predsednik te „delavske“ zveze. Kaj imajo delavci od njega pričakovati, je razvidno iz tega, da je moral dati kmetijo v najem, ker se ni našel več delavcev, ki bi mogel obstati pri njem. Na shod je prišlo tudi nekaj bab, katerih predsednica, frava Brrrdelka, p. d. Dorftračen, je skrbela, da se nepoklicani niso vsedli preblizo „trojice“. Da bi pridobili delavce na svojo stran, so jim plačevali trije bohati smolniški kmetje vino in cigare. Tudi je bilo najetih nekaj mokrih ruskih pobalnikov, da bi nasprotnike vun metali. Ker pa smo ruski delavci pametnejši, se nismo vtikali v nobeden prepri in smo zmerno pili in kadili za svoj denar. Naš namen ni, bralcem našega lista plitve govore teh rešiteljev delavstva ponavljati, saj ve vsak planinski pastir, da nam ti gospodje v državnem in deželnem zboru s svojimi obstrukcijami nič niso koristili in razen farških petoliznikov jih nihče ne posluša. Njih govori ne povzročajo družega, kakor obrekovanje, častikrajo, sovraštvo in prepri med farani. Shod se je vršil v gostilni zidarja Repoluska, ki je kupil tisto s pomočjo svojega brata, ki je župnik pri Sv. Vidu. Ta župnik je, kakor je „Štajerc“ poročal, posekal vsako leto namesto 400 kron za 1000 kron smrek in s tem denarjem kupuje posestva v svoji rodni fari in pomaga delati zgago med nekdanjimi svojimi dobrotniki. Po nepotrebnem si je brusil jezik na shodu Repoluskov zet Ivan Jug; ko bi tega pobalina srečal na potu berač, bi mu ponudil svoj naberačen kos kruha, in gori omenjena „Trojica“ se pusti od takšnega fantička na shodu predstavljati. Največjo čast je vžival v obče nepoštovani slikar Bečela, ki je imel nalogo sprejeti in odsloviti „prečastite“ gospode poslane, ki so doživeli v Rušah blamažo, pa zasloveno. Da bodo ti gospodje vedli, kakšen poštnjak je ta Bečela, povem to, da je moral radi umazanih dolgov dati svojo hišo zapisati na otroke. Znašiti mu je ta shod zopet pripomogel k novi obleki, ker tista, ki jo je dobil od katoliškega delavskega društva, je zdaj že raztrgana. Omenimo še to, da ne nosimo to človeče samo na jeziku, ampak tudi na hrbtu, če se naslonimo na steno, katero je on namazal. S smehljajočim obrazom se je nazadnje tudi prismočil g. kaplan Ilc v spremstvu svojih potepnih psov, kateri tudi ne manjkajo pri nobenem cerkvenem opravilu. Željo imamo mi, da bi se Vi g. kaplan za nas uboge delavce tudi tako pobrigali, kakor za lepo ogrsko baronico. Delavci! K sklepu vas opozarjamo, ne dajte se premotiti od takih ljudi, ki še niso trohice storiili za vas, ampak vas hočejo samo izkoriščevati za svoje črne namene.

Smarje pri Jelšah. Dne 9. maja t. l. pripeljal je ženin Anton Anderlüh iz Strajn semkaj v Smarje svojo nevesto, h kateri bi se bil dobro priženil. Ko se je ženitna pogodba pri c. kr. notarju naročila, se podajo vsi v krmo g. Dečička. Tukaj še-le ta klerikalni ženin spozna svojo nevesto, da ni kaka tercijska, da se obnaša kakor vsi boljši napredno misleči ljudje, da si upa, vsakemu v obraz pogledati ter mu primirni odgovor dati, česar pri zagriženih klerikalcih ni opaziti. In zdaj se šele spomni, kaj pa če ona „Štajerca“ bere ter ji v pričo večih gostov očita, da se v njeni hiši „Štajerc“ bere. Ona mu pa mirno odgovori, da še one papirne zavitke, ki iz štacuna blago prinese, prebere. Nato si on izposodi neko namišljeno laž, ter z pomočjo te ni hotel pogodbe skleniti, akoravno je že imel precej stroškov. Nvesta pa je sklenila. boljše samica ostati, kakor se v take krute klerikalne verige vkovati ter je koj ob enem svojo sestro na sosesost vzela, zakar ji čestitamo Nvestam pa svetujemo, naj ne jemljejo klerikalne žene za svoje može, ker ti imajo veliko na svoji vesti in ravno zato se „Štajerca“ bojijo. Taki ljudje le sami sebe visoko cenijo; ker nima nikake izobrazbe, smatra ženo za svojo sužnjo ter slepo orodje za svoj nagon. To nam kažejo mnogi izgledi. Takšen kakor je omenjeni ženin, misli, da je le edino „Štajerca“ brati, ob sredah, petkih in sobotah špehovo zabelo vživati, greh. Ker še pa naš priljubljeni „Štajerc“ ni prišel pod indeks ter ga še sv. katoliška cerkev ni prepovedala, je dovolila tudi „Štajerca“ brati brez greha.

SUKNA in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša 140 **ZEFIRE**
Prokop Skorkovsky in sin
v Humpolcu na Češkem.
Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerno cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske obleke.

Novice.

Vera in klerikalizem. Mnogokrat že smo dokazali, da se našim klerikalcem ne gre za varstvo svete vere, marveč da izrabljajo vero le v politične, strankarske in osebne svoje namene. Z izrabljanjem vere hočejo široke sloje ljudstva vloviti. Vsled tega je vera v resnici v nevarnosti, pa ne od nas naprednjakov, marveč od politikujočih klerikalcev samih. V dunajskem listu „A. T.“ napisal je zdaj neki katoliški duhovnik prav zanimivi članek, v katerem pravi m. dr.: — „S svojo vero ne kupčuje niti jud. To razumejo naši klerikalci mnogo bolje. Izrek nekega svetnika, da je „vera za vse dobro“, prestavijo v klerikalno prakso: vera je dobra za agitacijo, za lov volilcev; celo pesek se dela iz vere, katerega se potem ljudem v oči trosi, da ne vidijo, kako klerikalni pristaši „boga Pobasaj“ s polnimi žepi okoli plešejo“. . . In na koncu svojega članka pravi dotični katoliški duhovnik: „Ako bi se med ljudstvom zopet udomačilo pravo krščanstvo, potem bi izginili tisti ljudje, ki zlorabljajo vero v politične namene“. . . Prav ima ta duhovnik! Največji sovražnik vere je tisti, ki jo zlorablja v politične namene!

Jezuitska pisma. Ko je cesar l. 1773 red

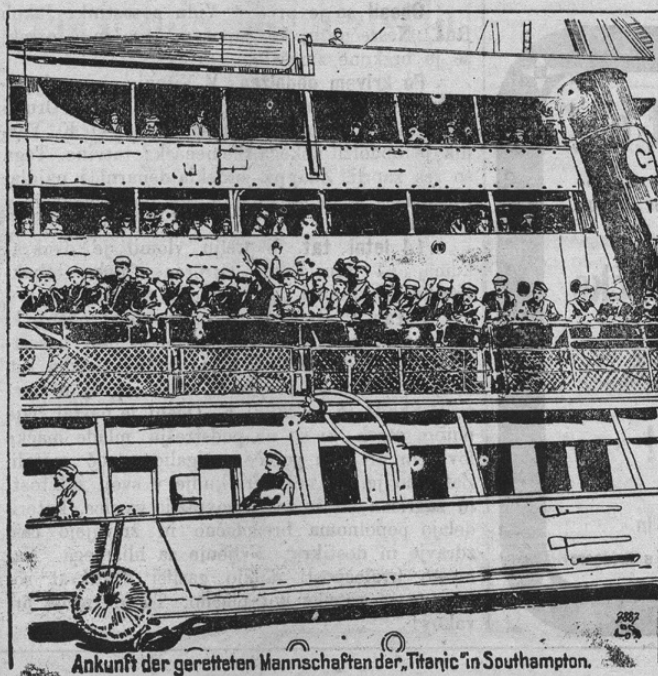
Jezuvitov razpustil, oddalo se je njih knjige in pisma dunajski cesarski knjižnici; v tej cesarski knjižnici je še danes mnogo pisem, ki označijo življenje in „moralo“ med jezuitskimi menihi. Za danes naj omenimo le par teh pisem. Češki provincijal Waldthausen je pisal z dne 13. avgusta 1702: „V spalnicah jezuvitov se dela gostije; tajno pijančevanje se tam razširja.“ — Provincijal Leop. Grimm je pisal z dne 13. junija 1746: „Dotične jezuvite, pri katerih se najdejo dečki v spalnicah, naj se strogo z določenimi kazni kaznuje“. . . itd. Tudi se je seveda take umazane stvari zatajilo. Kaj pravijo klerikalci k temu? Ali so samo kmetje grešniki? Po našem mnenju se najdejo med duhovniki tudi taki s slabo vestjo. In zato se v političnem oziru ne pustimo od teh ljudi komandirati!

Iz Spodnje-Štajerskega.

„Straža“ je pričela v zadnjih številkah kar divjati in treba bode gospodom okoli tega najneumnejšega lista zopet enkrat ušesa naviti. „Straža“ se jezi, ker se prebivalci v mariborski okolici še vedno ne pustijo zapeljati na klerikalni led in ker so pri zadnjih volitvah v razne občine vključili najhujši črni gonji, vključno nesramni kupčiji z vero in nasiljem zmagali naši somišljeniki. . . Ej, gospodje okoli „Straže“, nikaner ne kažite svoje jezice tako očitno, kajti drugače se vam ves svet smeji! Volitve so končale tako, kakor so volilci in davkoplačevalci hoteli, ne pa tako, kakor so komandirali črni generali v Mariboru. In to je dobro! Kajti znano je, da klerikalci vsak zavod in zastop, ki ga dobijo v svoje kremplje, zlorabljajo in izrabljajo v svoje politične namene. Tako bi tudi denar davkoplačevalcev proti ljudski volji izrabljali zgolj za prvaško politično gonjo. Prebivalstvo v mariborski okolici to čuti in zato ne mara farške komande v občinskih odborih. Zdaj pa fabrikanti „Straže“ proklinjajo in psujejo, vohunijo in denuncirajo, lažajo in grozijo, da se vse kadi. Kako smešno je, ako tuli „Straža“ liki človeku, ki ima že delirium tremens, da živijo vsi stanovi v mestu od kmetov v okolici. Res je, res, gospodje! Kmet je temelj državi. Kmet je gospodarsko zvezan s trgovcem in obrtnikom in drug živi od družega. Ali tudi — farji živijo od kmeta! In farji ne vsvarjajo nobene produktivne vrednosti, temveč se le na eni strani mastijo od kmetovih žuljev, na drugi pa hočejo se vsiliti za politične jerebe kmeta. Tako stoji stvar! Kar se pa tiče denunciranja „Straže“, se to podlo lopovstvo samo ob sebi obsoja. Večjega lumpa na svetu ni, kakor je klerikalec, ki je vedno denuncijant. Fej! Sicer pa opozarjamo c. k. državno pravdnštvo, da proglašja denuncijant pri „Straži“ proti posameznikom čisto

„Titanic.“

O velikanski morski nesreči največjega parnika „Titanic“ smo že podali natančna poročila in tudi mnogo slik smo že prinesli. Danes prinašamo zopet dopis „Iz Amerike“, ki se s to nesrečo, pri kateri je čez 1600 ljudi svoje življenje izgubilo, peča. Tukaj pa prinašamo še eno sliko. Ta današnja slika kaže del parnika „Carpathia“, ki je več sto mornarjev in potnikov „Titanica“ rešil. „Carpathia“ plove ravno v pristan. Na krovu vidimo množico rešenih mornarjev.

Ankunft der geretteten Mannschaften der „Titanic“ in Southampton.

Zahtevajte

posod

„Štajerca“

Zobna kréma

KALODONT
Ustna voda 40